

Cirila Saksida 6-25-9
804 Woodward Ave.
Brooklyn, N.Y. 11227

V Južnem Vietnamu: Podgane beže z ladje

Bogataši beže na tuje, da bi rešili sebe in svoje imetje, če bi se res položaj prekrenil v prid rdečih.

SAIGON, J. Viet. — Za bodočnost Južnega Vietnama prihaja v veljavo nov barometer: odhod bogatih Južnih Vietnamcev na tuje. Odhajanje že prejšnja leta ni nikoli čisto zastalo. Zmeraj so se našli bogati domačini, ki so se mislili, da je bolje, da se prasočasno umaknejo in ne čakajo zadnjega usodnega trenutka. To naziranje se je začelo močno širiti letošnje leto.

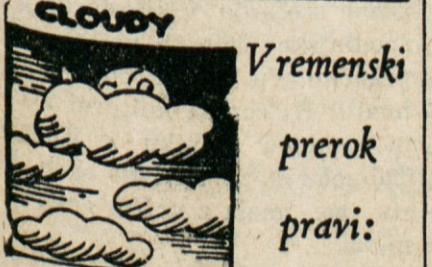
Signal za nevarnost je bil dan z izjavo sedanje Nixonove administracije, da bo začela umikati svoje čete iz Vietnama, češ da so domače že sposobne, da prevzamejo vodstvo v domaći državljanski vojni. Mnogi domačini tega že spomlad niso verjeli, še manj pa verjamejo danes, ko vidijo, kako se ameriške čete pripravljajo na odhod. Z vsakim odhodom ameriških vojakov je povezan tudi odhod domaćinov.

Saigonska vlada to ve in ji je pojav zopr, ker ubija domaći odpor proti komunizmu. Zadrževanje na mesec. To je veliko preveliko, kajti želja po odhodu hitro narašča. Za vietnamske domačine šteje 2,000 pomeni le povzpetje, da si je treba preskrbeti potne liste in vize na črni borzi. Tam so bile preje cene za potni list, odnosno vizo do tisoč dolarjev, sedaj se pa slišijo glasovi, da je cena poskočila že na \$1,500. Družinski potni listi že "stanejo" \$5,000 do \$7,000. Zato morejo odhajati iz dežele le bogataši in njihove družine.

Gredo večinoma v Francijo. Tam nimajo težav z jezikom, ker večinoma vsi znajo francoščino iz dobe francoske okupacije. Poleg tega je bilo v Franciji zmeraj dosti Vietnamcev. Po l. 1954 se jih je tam stalno naselilo par sto tisoč. Cenijo, da jih živi samo v Parizu do 300,000.

Bodočo krizo v Južnem Vietnamu napoveduje tudi padanje cen za nepremičnine. Preje je bilo po njih veliko povpraševanje, sedaj je pa ponudba že večja. Naprodaj so tudi domaća podjetja. Kar podjetij še obratuje, ne investirajo ničesar. Tako je začelo zamirati tudi gospodarstvo življenje. Drži ga pokoncu stalna inflacija in z njo povezan raste na črni borzi tudi tečaj za dolar. V juniju je bil še 185 piastrov, sedaj je pa že 205 piastrov za dolar.

Atlantik je preveslal
HOLLYWOOD BEACH, Fla. — Angleški veslač, 32 let stari John Fairfax je preteklo soboto priveslal sem svoj 24 čevljev dolg čoln, s katerim se je podal preko Atlantika na 4,000 milj dolgo pot pri Kanarskih otokih pred 180 dnevi. Trdi, da je prvi in edini človek, ki je kdaj samcat preveslal Atlantik.

Vremenski prerok pravi:
Delno oblačno z manjšimi toplotnimi spremembami. Najvišja temperatura okoli 80.

Novi grobovi

Hermina Svajger
Včeraj popoldne je umrla v St. Vincent Charity bolnišnici 60 let stara Hermina Svajger s 195-03 Chardon Rd., roj. Runge v Kematingu v Avstriji, od koder je prišla v ZDA l. 1951. Zupustila je moža Romana, sina Romana in Jureta ter hčerko Marjetko. Bila je štirikrat stara mati. Bila je članica Društva Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ, Oltarnega društva pri Sv. Vidu in Podr. št. 25 SZZ. Pogreb bo v četrtek zjutraj iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. na Kalvarijo. Podrobnosti še niso urejene. Truplo pokojne bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob sedmih.

Češkoslovaški begunci doživljajo običajno usodo

CLEVELAND, O. — Kakor hitro so se sovjetski tanki pokazali v Pragi, so začeli nasprotniki sovjetskega komunizma bežati iz Prage. V začetku jih je šlo par sto na teden, pozneje se je tedensko število dvigalo in doseglo na tujem okoli 1,000. Med tem se je nekaj beguncev vrnilo, tako da cenijo, da je danes na tujem okoli 80,000 političnih beguncev iz vseh krajev Češkoslovaške. Niso pa v mnogočem podobni beguncem iz dobe po drugi svetovni vojni. Skoraj vsi imajo poklice, nekvalificirani delavci, da je med njimi malo. Daje so skoraj vsi dobri strokovnjaki, seveda vsak le v svojem poklicu. To jim je omogočilo, da so primeroma hitro dobivali zaposlitev v Angliji, vrata so jim na široko odprta tudi v Kanadi in Avstraliji. Zato se v taboriščih ne zadržujejo. Zelo hitro so se tudi poslovlili od upanja, da se bodo mogli kmalu vrniti domov. Taki uji so obstojali prve mesece, danes pa le redki begunci upajo, da se bodo mogli kdaj za stalno vrniti domov. Tako češkoslovaški begunci niso za nikogar nobeno breme.

Sicer se lahko še vse spremeni. Značilno je na primer, da je praško federalno ministrstvo za pravosodje že sedaj začelo akcijo, naj za tiste, ki nelegalno zapustijo deželo, kazni ne bodo prestroge, kajti taki emigranti ne predstavljajo za Češkoslovaško nobene nevarnosti. Tako se

Nemir na univerzah je zasejal Peiping?

Prof. A. Berle Jr. s Columbia univerze je mnenja, da je treba iskati začetek nemirov na ameriških visokih šolah v protiameriški propagandi rdeče Kitajske.

NEW YORK, N.Y. — Upokojeni profesor prava na univerzi Columbia Adolph A. Berle Jr. je na letni konferenci učiteljske ZDA in Kanade govoril tudi o nemirih na visokih šolah v Združenih državah. Pri tem je dejal, da je morda treba iskati začetek teh nemirov v protiameriški kampanji, ki jo je sprožila rdeča Kitajska in jo vztrajno in dosledno vodila povsod, kjer se ji je priložnost ponudila. Pred 6 do 8 leti je našla ta propaganda pot tudi v same Združene države.

Sovjetska zveza, ki tedaj še ni bila v tako ostrem sporu z rdečo Kitajsko, je to kampanjo podpirala. Že leta 1962 so "Klubi progresivnega delavstva", ki so bili vsaj pod močnim kitajskim vplivom, če že ne pod nadzorom, začeli kampanjo na raznih univerzah naše dežele. Profesor Berle ni navedel nobene univerze, kjer naj bi to opazili. Tem protikitajskim skupinam se je kasneje pridružila "maloštevilna, toda izredno delavna organizacija trockistov". Obe skupini družijo sovražstvo do "ameriške civilizacije" in obe imata zavezniške med ameriški intelektualci.

Profesor A. A. Berle je mnenja, da obe skupini nista mogli preprečiti razkola v organizaciji "Studentje za demokratično družbo" na njeni konvenciji v Chicagu 20. junija letos. Ugotovil je tudi, da se tej skupini ni posrečilo zanesti nemirov na srednje šole. Vodnikom srednjih in visokih šol je svetoval, naj v sodelovanju s študenti skušajo skrajneže, ki organizirajo nemire, izločiti iz študentskega telesa in jih osamiti.

lahko zgodi, da češkoslovaškim političnim beguncem ne bo treba čakati desetletja na možnost obiska domačih krajev. Ali bodo obiski sami po sebi več ali manj tvegani, to se pa ne da proročevati.

Astronavti Apolla 11 na potu domov

ZDA zapustile Pešavar

Ker Pakistan ni pristal na obnovo potečene pogodbe, so ZDA pretekli teden umaknile iz Pešavarja svoje elektronsko vohunsko oporišče.

WASHINGTON, D.C. — Pretekli četrtek so ZDA umaknile svoj oddelek za zveze z oporišča v bližini Pešavarja v Pakistanu, ker ta ni hotel več pogodbe o tem podaljšati. Z oporišča so ZDA elektronsko nadzirale Sovjetsko zvezo in rdečo Kitajsko.

Z letališča pri Pešavarju je odletelo leta 1960 znano U-2 ameriško izvidniško letalo nad ZSSR in bilo nad Sverdlovskom sestreljeno. To ne bi pripravilo Pakistanu do odklonitve podaljšanja pogodbe z ZDA, če ne bi te v času oboroženega spopada med Indijo in Pakistanom leta 1965 ustavile pošiljanje orožja Pakistanu, s katerim imajo posebno vojaško pogodbo, in Indiji, s katero nimajo nobene pogodbe.

V Pakistanu, k je bil dotlej trden zaveznik ZDA, je začelo naraščati protiameriško razpoloženje. Nasprotniki ZDA so sprajevali prijatelje ZDA: Ali postopajo ZDA z nami kot zavezniki kaj boljše kot z Indijo, ki stalno nasprotuje njihovi politiki? Kaj nam je v boju z Indijo zavezništvo ZDA koristilo? Če nam zaveznik in prijatelj ne pomaga v stiski, kdaj nam pa bo? Washington se je trudil, da bi Pakistan pomiril in ga prepričal, da se ne more vmešati v njegov spor z Indijo zaradi Kašmirja, pa ni veliko dosegel.

Od vojnega spopada med Pakistanom in Indijo je začel v Pakistanu rasti sovjetski in kitajski vpliv. V vojni je posredovala Moskva in na konferenci v Taškentu oba sosedas vsaj delno pomirila. Pakistan je v naslednjih letih dobil nekaj orožja iz rdeče Kitajske, iskal pa ga je nato tudi v Sovjetski zvezi. Sedaj so ZDA dovolile Turčiji, da prepusti Pakistanu del orožja, ki je dobila iz ZDA. To naj bi izboljšalo odnose med Pakistanom in ZDA, pa prepričilo tudi

Raketni motor "Orla" je včeraj popoldne ob 1.55 dvignil astronauta Armstronga in Aldrina s površine Lune in ju pognal na pot proti matični ladji "Kolumbija", ki jo je "Orel" ujel ob 5.16 popoldne. Obe vesoljski vozili sta se povezali in astronauta Armstrong in Aldrin sta se vrnila v "Kolumbijo", kjer ju je čakal Collins. Danes zjutraj ob 12.57 je glavni motor "Kolumbije" pognal to nazaj proti Zemlji. Astronavti se bodo na to vrnili v četrtek ob 12.55 popoldne na Pacifiku.

HOUSTON, Tex. — Odprava Apollo 11 na Luno je uspela. Obe vesoljski vozili sta delovali brezhibno in omogočili astronautu Armstrongu, Aldrinu in Collinsu v redu opraviti postavljene naloge. Ko sta se prva dva spustila v lunskem vozilu "Orel" v nedeljo popoldne ob 4.19 na Luno, ju je Collins čakal v matičnem vozilu "Kolumbija", krožeč okoli Lune v razdalji 69 milj. Armstrong in Aldrin sta bila na Luni 20 ur, od tega le 2 uri in pol izven vesoljskega vozila "Orel". Včeraj sta se ob 1.55 popoldne dvignila z Lunine površine z vsem, kar sta tam nabrala, in se srečno vrnili h Collinsu v "Kolumbijo". Sedaj so vsi trije na poti domov. Po trdih preskušnjah in pogumnih tveganjih počivajo, ko svet pomirjen in brez napetosti, v kateri so ga držali od pretekle srede, čaka na njihov povratek.

Ko se je vzdignil motor v "Orlu" v redu vzgal in se je vesoljsko vozilo začelo počasi dvigati z Lunine površine in je točno po načrtu zaokrenilo, da "ujame" matično ladjo "Kolumbija", je odleglo vsem tistim, ki so imeli opravka z odpravo Apollo 11 na Luno, in vsem tistim, ki so to odpravo sledili in bili v skrbeh za njen uspeh in se posebej za življenja astronautov. Svet se je oddahnil in se čutil olajšane, svet, pravimo, saj je vendar pristanek in hojo ameriških astronautov na Luni gledalo okoli 600 milijonov ljudi, torej vsak peti od prebivalstva Zemlje.

"Orel" se je dvignil z Lune ob 1.55 včeraj popoldne in dosegel "Kolumbijo" ob 5.16 popoldne. Točno 16 minut kasneje sta bili obe vesoljski vozili povezani in začelo se je prenašanje tega, kar sta astronauta Armstrong in Aldrin pripeljala z Lune, iz "Orla" v "Kolumbijo". Ko je bilo to opravljeno sta se obe vesoljski večjo pakistansko naslonitev na Sovjetsko zvezo v pogledu dobav orožja. Pakistan ima še vedno ogromno večino vsega orožja in opreme za svoje oborožene sile iz ZDA.

Iz Clevelanda in okolice

Snidenje treh sester in brata— Kot smo že poročali je prišla pred kratkem iz Jugoslavije na obisk v Cleveland č. s. Liberata Jenko, k svojem bratu g. Francu Jenku in sestri ge. Ivanki Pretnar. Pretekli četrtek je dospela v Cleveland iz Caracasa v Venezueli še tretja sestra ga. Stefanija Papič, katera živi že 22 let v Venezueli. S sestrama in bratom se niso videli dolgi 30 let. Gospa Papič ostane v Clevelandu do 4. avgusta. Vsem želimo veliko zadovoljstva, veselja in sreče v našem mestu!

Pri postavljanju radijskega stolpa trije ubiti— Trije delavci so bili včeraj ubiti, ko so postavljali stolp za radijsko oddajno postajo WD-OK-FM v Seven Hills. Dva sta oila na mestu mrtva, ko je porjavajoči se stolp padel na nju, tretji pa je umrl na poti v bolnico v Parmu. Vsi trije so bili zaposleni pri Ellis Tower Co., Ft. Lauderdale, Fla., ki je stolp postavljala. Mrtvi so 20 let stari Jesse Reos iz Lovelanda, Tex., 23 let stari John Bauer iz Hartorda, Iowa, in 25 let stari Charles Haisman iz Verndale, Minn.

Luna samo eno četrtno premera Zemlje

Luna ima 2,160 milj premera ali le eno četrtno Zemljinega. Težnost na Luni je le eno šestino zemeljske, masa Lune le stotinko zemeljske, njen obseg pa eno petdesetinko.

Na površini Lune se dvigne temperatura, ko stoji Sonce v zenitu, na 243 F, pa pade na -279 F, kadar je Luna v senci.

Zadnje vesti

EDGARTON, Mass. — Pravni zastopnik sen. E. M. Kennedyja je včeraj dobil priložnost, da bo prihodnji ponedeljek poskusil ovreči obtožbo policije, da je sen. E. M. Kennedy pobegnil s kraja avtomobilske nesreče, ki jo je on zagrešil. Med tem so prišle na dan nekatere podrobnosti o zabavi, kjer sta bila sen. E. M. Kennedy in 28 let stara bivša tajnica pok. sen. R. F. Kennedyja Mary Jo Kopechne, predno je v avtomobilski nesreči deklet našlo smrt, sen. E. M. Kennedy pa je ostal brez vsake večje telesne poškodbe. Pomožni šerif je izjavil, da je videl sen. E. M. Kennedyja v avtomobilu še eno uro potem, ko ta trdi, da se je nesreča dogodila.

MOSKVA, ZSSR. — Tu je bilo včeraj objavljeno, da je Luna 15 pristala včeraj na Luni in 4 minute potem opravila svojo nalogo. Britansko poročilo B. Lovella pravi, da je Luna 15 treščila na Lunino površino z brzino 300 milj na uro in tako na njej ni mogel ostati noben aparat cel, da bi še "dalje vršil svojo nalogo". Luna 15 je padla na Lunino površino v Morje kriz kakih 500 milj od tam, kjer se je ameriško lunsko vozilo "Orel" pripravljalo na vzlet in vrnitev na Zemljo.

TEGUCIGALPA, Hond. — El Salvador je pripravljen sprejeti določila premirja OAD le pod pogojem, če OAD more jamčiti varnost 300,000 Salvadorscev, ki žive v Hondurasu. V vojni, ki se je začela pretekli ponedeljek, je bilo do slej blizu 3000 mrtvih.

Podatki o poletu Apollo 11, ki spadajo v zgodovino

CLEVELAND, O. — O nobenem dogodku po zadnji svetovni vojni ni bilo te dni pisano toliko papirja in izrečenih toliko besed kot o poletu Apollo 11 na Luno. Težko je nabrati iz te poplave poročil to, kar ima zgodovinsko vrednost. So to v glavnem podatki, ki se tičejo organizacije poleta in o informativni službi. Strokovnjaki bodo seveda nabrali še vse polno tehničnih podatkov, ki naj pričajo, kako visoko stopnjo je dosegel materialni napredek naše dobe.

Kar najbolj pade v oči, je visoka raven avtomatizacije poleta. Ko je pred leti krožil prvi naš satelit okoli Zemlje, je avtomatizacija še vpoštevala znanje in spretnost, pa tudi umsko pristojnost duha pilota. Kar se je dalo, je bilo v opremi gondole avtomatizirano. Obenem je bilo preskrbljeno, da pilot poseže v funkcijiranje, ako bi se kje kaj spodtaknilo. Bili so taki sluščaji, toda NASA o tem ni rada govorila. Niso pa nikoli

spravili usode poleta v nevarnost.

Pri poletu Apollo 11 je že vse drugače. Je že vse avtomatizirano do take podrobnosti, da bi se vesoljska ladja lahko srečno vrnila na Zemljo, tudi v slučaju, da odpove delo vseh treh pilotov. Samo nekaj še ni zadosti avtomatizirano: pristanek na Lunino površino in polet z Lune. Tam se bosta oba pilota morala še zanašati na svoje znanje, sposobnosti in prisotnost duha.

Če bi hoteli to povedati drugače, bi lahko rekli: polet Apollo 10 je bil že čisto avtomatiziran. Tehniki na Zemlji so lahko spravili gondolo na 10 milj od Lunine površine in od tam nazaj na Zemljo. Seveda niso pilotje le gledali, kako avtomatizirani instrumenti funkcionirajo, so imeli tudi kontrolo nad njimi, toda kontrolo so vršili po navodilih NASA na Zemlji.

Kdor ima milijonov, da ne ve kam z njimi, bi si lahko

dovolil sledečo zabavo: naročil bi pri NASA raketo Saturn 5, vesoljsko vozilo Apollo in potrebne strokovnjake, ki bi ga potem odpeljali proti Lunini površini in mu dali možnost, da si jo ogleda z vidšine 9-10 milj, potem pa ga vrnili na Zemljo. Ako bi tekom poleta strokovnjaki od povedali, bi NASA sama spravila vesoljsko vozilo nazaj na Zemljo. Tako močno je napredovala vesoljska tehnika v slabih 10 letih!

Seveda bodo strokovnjaki skušali avtomatizirati tudi pristanek na Luni in polet od tam. Potem bo izlet na Luno res postal šport za tistega, ki ima dosti milijonov dolarjev. Kdo bi si mogel misliti kaj takega pred 10 leti?

Svoj zgodovinski dan je doživela tudi televizija. Poseben mednarodni konzorcij je poskrbel, da je polet Apollo 11 lahko gledal dejansko ves svet. V svetovno televizijsko mrežo je bilo vključenih 33

televizijskih mrež na svobodnem svetu; potem pa še neznanu številu mrež v komunističnih državah. Prenose je organizirala ABC televizija na račun konzorcija. Stroški so cenjeni na \$1.5 milijon. Dodati je še treba stroške, ki jih je imela vsaka mreža sama zase. Cenijo, da je polet gledalo 600 milijonov ljudi, torej vsak peti človek na svetu. Največ gledalcev je bilo v Evropi na obeh straneh železne zaves, cenijo jih na 300 milijonov. V Ameriki je gledal polet vsak drugi Amerikanec, 50 milijonov je bilo gledalcev na Japonskem, ostank se pa razdeli na Latinsko Ameriko, Afriko, Avstralijo in Azijo. Prenos so oskrbeli trije Intelsat sateliti. Glavno tezo prenosa sta opravljala dva Intelsat satelita št. 3, poleg njiju sta bila vključena v prenašanje še satelita št. 1 in št. 2. Te dni bo vključen še nov satelit št. 3. Takrat bo prenos slik po vsej zemlji res popolnoma zanesljiv.

Glavni Guevarin pomočnik prijel v Boliviji

LA PAZ, Bol. — Bolivijske vojaške oblasti so prijele Inti Pereda, glavnega pomočnika in naslednika Guevare, ki je skušal v Andskih gorah organizirati gverilsko vojno proti tamkajšnjim vladam, zlasti proti vladi Bolivije. Guevara je bil ujet in 9. oktobra 1967 ustreljen od bolivijskih rednih čet.

Inti Peredo je tedaj ušel in je nato skušal gverilo ponovno organizirati, pa tudi ni imel sreče. Sedaj je tudi on padel v roke bolivijskih čet. Kakšna usoda ga bo zadela, bodo pokazali bližnji dnevi.

Osební promet na naših železnih hitro pojema

WASHINGTON, D.C. — Osební promet na naših železnih hitro pojema. V federalni komisiji za promet med državami so dognali, da kroži med velikimi našimi mesti le še 500 vlakov, da pa je komisija že dobila prošnje, naj železniškim upravam dovoli, da ukinejo nad 50 rednih vlakov.

Ako bi se to zgodilo, potem bi prišli na dva milijona prebivalcev komaj štirje redni vlaki. Železnice životarijo danes le še od blagovnega prometa.

Število rojstev v Kanadi lani izredno padlo

OTTAWA, Kan. — V preteklem letu je prišlo v Kanadi na 1000 ljudi le 17.7 rojstev, najmanj od leta 1948. Najnižji je bil prirastek v Quebecu 16.3 na tisoč oseb, najvišji v Newfoundland 25.3 na tisoč ljudi.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 83

No. 138 Tuesday, July 22, 1969

Sovjetska zunanja politika

Sovjetska zveza je letos spoznala na mednarodnem komunističnem kongresu, kako malo se da doseči s silo celo med komunisti samimi. Dokaz za to je nudil na kongresu skrajno pomirljivi glavni govor tovariša Brežnjeva. Spodtaknil se je le enkrat, ko je namreč precej ostro napadel politiko tovariša Mao-Tsetunga. Ga pa tudi moramo razumeti, saj so trenutno odnosi med Moskvo in Peipingom največja mora za rusko domačo in zunanjo politiko.

To se je pokazalo tudi na sedanjem zasedanju ruskega parlamenta, znanega pod imenom "najvišji sovjet". Ta parlament nima niti sence pristojnosti, kot jo imajo parlamenti v svobodnem svetu, je pa vendarle zanimiv radi tega, ker ga voditelji Sovjetske zveze radi porabijo, da tam razlagajo svoje poglede na mednarodni položaj. Ta položaj pa ni trenutno ugoden za Kremelj, zato je Politbiro poslal kar tovariša Gromika, da ga tolmači pred domačo in tujo javnostjo.

Tudi Gromikov govor se je odlikoval z veliko pomirljivostjo, pa tudi s precejšnjo stvarnostjo, ako odlučimo iz njega vse, kar cika na propagando. Je torej kar lepo ogledalo, ki kaže, kaj mislijo v Moskvi o odnosih do Washingtona in Peipinga.

Merodajna za Moskvo je seveda politika v Peipingu. Kitajska je neposreden sosed Sovjetov, ne Amerika. Kitajska je bojovita, v Ameriki pa imamo ravno sedaj pravo križarsko vojno proti bojevitiosti! Vse sili sovjetsko politiko, da dela lepe poklone Ameriki. Bi morali iti daleč nazaj, da bi našli tako prijazno sovjetsko razpoloženje do naše dežele. Kdor zasleduje v podrobnostih sedanjo rusko zunanjo politiko, lahko dožene določeno vzporednost med naraščanjem kitajske bojevitiosti in naraščanjem sovjetskih simpatij do Amerike. Čim bolj rohnijo kitajski generali, tem prijaznejši so do naše dežele sovjetski diplomati.

Seveda ne smemo vzeti vsega, kar sedaj slišimo iz Moskve, za čisto zlato. Rusko politiko zelo rad zapušča spomin. Kakor hitro se položaj spremeni, pa je pozabljeno vse, kar je bilo rečeno lepega na račun tradicionalnih nasprotnikov in samo slučajnih prijateljev.

Ne smemo biti presenečeni, ako bo sedanje moskovsko smehljanje do Amerike trajalo dalj časa, kot je navada. Povod za smehljanje je namreč kitajsko rožljanje z orožjem, tega pa ne bo tako hitro konec. Kitajski generali imajo sedaj več besede v kitajski politiki, kot so jo imeli prej. Tega privilegirane položaja pa nočejo zgubiti. Zato se bodo repenčili nad Sovjetsko zvezo, dokler bo to koristilo njihovim ciljem v kitajski domači politiki.

Ce postavimo v ta okvir Gromikov govor, potem dobijo njegova namigavanja, usmerjena proti naši deželi, da je prišla doba, ko se bi dali doseči politični sporazumi z Moskvo, poseben pomen in namen. Zato ne bi škodovalo, ako bi naša diplomacija pokazala nekaj več poguma in tudi nekaj tvegala pri pogajanjih s Kremljem. Ali bo imela tak pogum, ne vemo. Verjetno bi ga imela, ako bi bil Johnson v Beli hiši. Johnson je imel več smisla za pogum v politiki, kot ga ima Nixon.

Opazovalci mislijo, da bo do prvih pogajanj med Kremljem in Belo hišo prišlo v par tednih. Najvažnejša bodo pogajanja o omejevanju oboroževanja. Ta pogajanja so tako važna, da je treba še pred njimi razčistiti celo vrsto političnih problemov, ki mučijo sedanjo mednarodno politiko. Sporazum o omejevanju oboroževanja je nemogoč brez predhodnih sporazumov o teh problemih mednarodne politike. Treba je vsaj načelno določiti stališče do kitajskega oboroževanja. Kitajska še ni trenutno nevarna v tem pogledu, lahko pa postane, še predno bodo končani razgovori o omejevanju oboroževanja. Treba je doseči sporazum o "varnosti evropskega kontinenta" in s tem načeti tudi "nemško vprašanje". Treba je najti obliko za skupne nastope v mednarodni politiki. Dosedaj so bili redki, toda so se zmeraj obnesli, na primer l. 1956 v sueški krizi.

Vse to je že začelo razburjati male države, posebno tiste, ki se ponašajo s tem, da ne pripadajo ne sovjetskemu ne svobodnemu bloku držav. To je skupina tako imenovanih "nevvrščenih držav". Bojijo se, da bi Amerika in Sovjetska zveza "razdelili" svet na vplivna področja in se pri tem kaj malo ozirali na želje interesov.

Tipičen v tem pogledu je slučaj Jugoslavije. Tito bi rad napravil iz Jugoslavije vzor "nevvrščenih držav", ki odklanja načelno vsako "blokovo politiko" in je tudi stalno napada. Tito misli pri tem le na svoje interese, pozabi pa pri tem, da imata tudi Amerika in Rusija svoje interese, ki jih prav tako malo podreja jugoslovanskim željam, kot Tito podreja svoje ruskim in ameriškim. Tito ima zato velik strah pred razgovori med Washingtonom in Moskvo. Je zadnje mesece ponovno izražal svojo zaskrbljenost za bodočnost mednarodne politike.

Pri tem skuša biti jugoslovanska diplomacija zmerna,

kolikor se le da. Priča temu je bila zadnja posvetovalna konferenca "nevvrščenih" držav. Na konferenci so manjkale države, ki v mednarodni politiki kaj pomenijo po svoji moči, gospodarstvu, standardu itd. Na konferenci, ki je trajala le 4 dni, niso opozarjali na nobene momente v mednarodni politiki, še celo stike med Ameriko, Sovjetsko zvezo in Kitajsko so resolucije kar nekam obšle. V mednarodni javnosti je bila konferenca komaj registrirana. Prilika za proteste proti sporazumom med velesilami je bila torej verjetno namenoma zamujena.

Sovjetski politiki je moralo biti to všeč. Saj je bila ravno ta konferenca dokaz, kako hitro pozablja svet tudi velike ideološke tragedije, kot je na primer češkoslovaška iz lanskega leta. Praga je že pozabljena, zato ni nobene prave ovire več za pogajanja med Sovjetsko zvezo in Ameriko.

BESEDA IZ NARODA

Joliet, Ill. — V poletni dobi smo. Sonce s svojimi ostrimi žarki tipje polja, pašnike in travnike in jih priganja, naj dajo rastlinam potrebne moči, da bodo pridelki obilni in dobri. Ponekod pritiska prehujo in suša sledi. Zopet po drugih krajih je bilo preveč moče in zopet ni, kakor bi kdo želel.

Tako je izgledalo in se zdela nama — meni in Nicku, ko sva se v prvem tednu julija peljala na obisk v Milwaukee in Racine, Wisconsin. Tam sva bila tudi pred dvema letoma. Mnogo se je spremenilo v tem kratkem času. Posebno spreminjajo avtomobilske ceste in križišča. Nick je kar dvakrat zavozil, ko je iz glavne ceste na križiščih iskal ceste, ki naj bi vodila tja, kamor je bil namenjen. Omenim naj še, da predmestja vse križem okrog večjih mest, pa tudi nova naselja ven po deželi, rastejo in se širijo kakor gobe po dežju. Kar za čuditi se je, kje ljudje dobijo toliko denarja za vse to? Pa dobijo ga, drugače bi vse to ne rastle, kakor raste in se širi. Nick, ki mu je osrednji zapad ZDA znan vsaj zadnjih 70 let in gospodarske razmere v časih teh let, mi je med potjo pravil:

"Tone, naša Amerika se je v času najin let zelo spremenila. Ko sem jaz prišel k mojemu stricu iz starega kraja, Amerika ni imela takihle cest. Pa tudi takih stanovanjskih hiš, mimo katerih se voziva. Tudi avtov niso imeli ljudje, saj jih še dosti ni bilo tedaj. Priseljenci smo bili ubogi delavci, garači. Povprečnež, če je imel vsaj za nedeljo ali praznike boljše obleko in čevlje in zraven še kak desetak ali dvajsetak v žepu, je bil že kar odličnjak. Kake druge posesti že ni imel, razen "pelice", v kateri je nosil s seboj na delo "lunch". Kdor je pa lastoval kako bajto, — je bil pa že veljak, ki so ga kar zavabili. Zdaj! — če nimaš avta (in to ne prestopa rege), že ne veljaš nič. In če imaš avto, si pa lahko dovoli bivanje izven mesta na deželi. Z avtom se voziš na delo in dom in v daljave ne pomenijo nič. V prejšnjih časih je bilo težko hoditi na delo v oddaljene kraje. Danes tega ni več. Ziviš izven mesta na deželi, kakih 30 do 50 milj in več od kraja, kjer si zaposlen in imaš službo, pa te razdalje ne ovirajo. Sedeš v avto, ta (kakor pravijo Hrvati) malo "poprdi" in v dobri pol uri si na kraju, kjer si služiš kruh. Včasih tega ni bilo. Zato take razlike. Veš, Tone, to je napredek na vseh raznih poljih življenja — to dela, da je življenje vsak dan bolj pestro in svetlejšo od preteklosti."

Tako mi je o vsem tem navdušeno pridigal in razlagal Nick. Med tem, ko sem ga poslušal,

sem mu v mislih kar prav dal. Nick, tak ali tak, misli in sodi pa le in opazuje, kaj se okrog njega po svetu godi in pojavlja. In to je že nekaj.

Druge zanimivosti, ki je precej vzbudila zanimanje v meni ob tej priliki, ko sem šel na obisk z Nickom v Wisconsin, je pa tole:

V družbi, v kateri sva bila ob tej priliki v Milwaukeeju, je bilo nas par priletnih. Rojakinja, ki je bila pozimi v Kaliforniji pri svoji hčeri, je pravila, da so obiskali Fontano, kjer imajo Slovenci zavetišče za stare rojake. Pravila je, da se ji je dopadlo. Ljudje so v zavetišču zadovoljni in hvaležni tistim, ki so ga ustanovili in akcijo zanj izpeljali. Zatem smo o tem precej časa govorili. Nickov daljni sorodnik je pri tem pripomnil, da se čudi, da Slovenci tu na osrednjem zapadu nimajo kaj takega. Poudaril je, da se mu zdi, da je to socialna potreba, ki bi služila mnogim starejšim našim ljudem. Vse prav in gre, dokler smo pri moči, dokler družine ne kako skupaj obstoje. Ampak dosti je vsakovrstnih slučajev. Zena ali mož umre. Srečni so, kjer imajo dobre otroke, pri katerih na stara leta živijo. Je pa veliko slučajev in to mnogovrstnih. Sin ali hči je poročena s tujerodnim drugom, pa se zgodi da tak sin ali hči umre, v veliko takih slučajih ni za take starše potem več tiste domačnosti kakor prej. Taki ostanejo na stara leta tuji med tujimi. Še več drugih slučajev je, ki dajo misliti, da bi bilo nekaj takega potrebno. Kako da se ne zganemo za to? je vprašal.

Nick je pri tem nekam v tla gledal z resnim obrazom. Zgledal je, kakor da išče sam v sebi pojasnila, ki naj pojasnijo, zakaj še nimamo kaj takega. Nato je pa le spregovoril k temu:

"Krivda je naša lastna. Dokler smo bili mladi, o tem nismo dosti mislili. Le o drugem smo sa-

Nataša, čemu iz Beograda?

CLEVELAND, O. — Na izbiranju svetovne lepote kraljice v Miami Beach preteklo soboto zvečer je zastopala Jugoslavijo študentka zobozdravništva Nataša Košir iz Ljubljane.

Večina deklet je nastopila v narodni noši, Slovenka Nataša Košir je nastopila v noši, ki je spominjala na neke "južne" vzorce, predstavili so jo pa kot da je iz Beograda. Tudi sama se je izrazila tako.

Ce so druga dekleta lahko navedla svoj rojstni kraj namesto glavnega mesta, ne razumem, čemu ni Nataša povedala, da je iz Ljubljane. Če bi nastopila v slovenski narodni noši z aybo, bi brez dvoma napravila veliko boljše vtis, če bi izbrala večerno obliko po slovenskem okusu, ki je pokazala kar precej prijetne in inteligentne osebnosti, bi morda prišla kam dalj kot med semifinalistke.

S svojim "jugoslovanstvom" se ni nikomur pripiknala, slovenskim rojakom in rojakinjam pa se je hudo zamerila, ko je zatajila svoje slovenstvo na račun Beograda!

njali. Začeti bi morali že pred leti. Če se ne motim, je bil pri- nešen nek predlog za nekaj podobnega že pred 50 leti. Šli smo mimo njega. Škoda je bilo vsakega "nikelna" za to. Za druge stvari se zbira naprej in naprej, za stvar, ki naj bi nam služila na stara leta, se pa nismo zanimali. Zdaj pa mnogi čutimo, kako potrebna in dobrodošla bi bila neka taka ustanova kot zavetišče za stare slovenske ljudi med nami.

Prav so delali, kjer so našli ljudje o tem mislili in ustanavljali taka središča, kot jih imajo npr. v Clevelandu ter v Kaliforniji. Tu na osrednjem zapadu bi bilo nekaj takega tudi potrebno. Morda se bo pa še kdo zganil za to."

Tako se stari rojaki pogovarjamo o raznih zadevah, kadar kaj pridemo skupaj. Nicku sem hvaležen, da me je povabil s seboj.

Čitateljem pozdrav, drugič pa o čem drugem.

Tone s hriba

Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeli vabi na svoj piknik

CLEVELAND, O. — V nedeljo, 27. julija prireja Slovenska šola od Marije Vnebovzete svoj letni piknik na Slovenski prstavi v Harpersfieldu. Vsako leto je to ena najlepših nedelj za vso slovensko skupnost. Tudi letos vam obljublamo, da bo tako.

Popoldne ob pol petih se bomo zbrali pri spominski kapelici Marije Pomagaj na Orlovem vrhu, kjer bosta najprej blagoslovljeni sliki škofov Antona Martina Slomška in Friderika Baraga, katere bo naša šola poklonila Slovenski pristavi v zahvalo, ker nam gre vedno na roke, in bosta viseli v dvoranah poleg škofa dr. Gregorija Rožmana.

Dne julija je poteklo 40 let, kar je bil škof Rozman posvečen za ljubljanskega pomožnega škofa. Tudi temu spominu bo posvečena naša pobožnost pri kapelici. Po blagoslovitvi slik nam bo spregovoril naš pokojni vladika škof Gregorij o Mariji naši kraljici. Potem bodo pete litanije Matere božje, pri katerih se bomo posebno spomnili vseh, ki so dali življenje za svobodo našega naroda, posebno pa še treh slovenskih mladencev, ki so dali v preteklem letu svoja mlada življenja za svobodo naše nove domovine tam v daljnem Vietnamu. Majorja Johna Petriča, L/cpl. Jožeta Intiharja in L/cpl. Silvestra Sekneta. Oče pokojnega majorja Petriča, gospod John Petrič je bil vedno dobrotelj nik naše šole. Pri pobožnosti se bo pobiralo za prenosljiv oltar, katerega smo kupili za kapelico v spomin treh naših junakov in kadar se bo brala sv. maša pri kapelici, se bo zanje molilo.

Po pobožnosti se bomo podali v senco smrekovega gozdička, kjer nam bodo naše kuharice postregle z vsemi dobrotami in tudi čajni ne bomo. Otroci bodo tekmovali v različnih igrah in zmagovalci bodo nagajani. Vesela pesem se bo razlegla po širni pristavi, da bo res pravo domače, slovensko razpoloženje.

Pridite! Pridite vsi, ne bo vam žal. Pokažimo, da znamo biti ob naših slavnih škofih Slomšku, Baragi in Rožmanu ter pri Mariji Pomagaj, kraljici Slovencev, še vedno vsi složni in edini, kot smo bili pred 25 leti.

Na svidenje v nedeljo 27. julija!

Za Slovensko šolo

Frank Urnkar

Vrt in ideje

STOCKTON, Calif. — Kadar govorimo o vrtu, imamo vedno v mislih dve obliki: stalni vrt, katerega imamo pred in za hišo, in premakljivi, katerega najdemo skoraj v vsakem kotu našega imovanja, v hiši ali izven nje.

Ureditev enega ali drugega čestokrat ne zavisi samo od kra-

Obisk Goričanov na Koroškem

GORICA, It. — Zveza slovenske katoliške prosvete je letos ob koncu kulturne sezone obiskala južno Koroško. Ta obisk je želela združiti tudi s kulturnim nastopom med koroškimi Slovenci. Tako je s pomočjo Krščanske kulturne zveze v Celovcu prišlo do kulturnega nastopa v St. Jakobu v Rožu.

Na obisk Koroške so se goriški kulturniki podali v nedeljo, 6. julija, in sicer oba goriška zbora ("L. Bratuž" in "M. Filej") s pevovalcema, folklorna skupina in glasbeni ansambel "Mi-Ni-Pe". Dopoldne so se ustavili v Šmihelu v Podjuni, kjer so imeli deseto mašo. Somaševala sta gg. Jericijo in Humar, moški zbor je pa med mašo pel. Po maši je bilo kratko srečanje z domačini na vaškem trgu pod lipo, kjer je

jevnje lege, obsežnosti, oziroma razsežnosti, podnebja in okolice. Pri marsikateri družini zaspi ideja radi pomanjkanja denarnih sredstev za nabavo potrebnega materijala.

Ze, ko se otrok rodi, ima njegova mati rože na mizi. Pri vsakem pomembnem dnevu so cvetlice in zelenje tisto, kar vzbuja pozornost in napravi okolico zanimivo. Leto se obrne in z decembrom ne izgine zelenje, z januarjem se ne spreminja, kar čuvamo za opleševanje naših prostorov.

Tudi doma je bilo tako. Vsako okno naše hiše ali stanovanja je bilo dom cvetlic, visečemu angeljčku, rožmarinu in sličnemu. Tudi tu je tako. Lončnice, lesene posode, cementni izdelki in slično. Vse to je pripravljeno, da bo nekoč v njih grmičevje, prilikavo drevje, sadne in divje kakovosti, in nežne cvetlice.

Te vrste oblike našega "vrta" so praktične. Ni se nam potreba bati vremenskih neprilik, slane, mraza in snega. Prestavljamo po mili volji, želji in se razume po potrebi. Pa ne pozabimo, da ima vsaka rastlina in cvetlica svojo vrednost.

Tudi s skromnimi denarnimi sredstvi se da prostor lepo urediti. Potrebna sta le volja in okus.

S premakljivim vrtom (lončnicami, raznimi cvetlicami in grmičevjem, usajenim v lesenih posodah) zapremo namišljeni prostor v obliki črke L ali črke U. Kupimo bambusno preprogo, katere so zelo poceni, in jo razpolovimo po dolžinski izmeri. Sredino položimo na koticček, ki je zasajen v obliki črke T v zemljo. Ostale štiri konce preproge pa spustimo v valovitem loku in jih pritrdimo istotako na koticčke, zasajene v zemljo. Višino odmerimo po našem okusu. Tako dobimo nekaj poseben in res cenjen prostor, v katerem se po- tem lahko zadržujemo tudi v sončnih dneh. Te vrste prostora imenujemo v Ameriki "patio".

To je prva ideja o takem prostoru.

Poglejmo še drugo idejo — zavrženi cvetlični lončki. Ko cvetlica ali kaka druga rastlina, ki jo gojimo, odraste in potrebuje večjega prostora, jo presadimo v večjo posodo. Čestokrat se nam nakopiči teh posodic toliko, da ne vemo kaj z njimi.

Očistimo jih in prepleskajmo s svetlimi barvami. Narisimo slovenske ornamente okoli in jih obrnimo s širšo odprtino navzdol. Potegnimo skozi luknjico za zračenje in odvajanje vode na ozkem koncu lonca močnejšo žico in napravimo obliko zvona ali slično. Če imamo kako drugo idejo, lahko namestimo vse to po našem okusu in potrebi. Ali ni to res preprosto in nekaj, kar ne morete kupiti v trgovini? Napravili ste sami, imeli zabavo, uresničili vašo zamisel in pokazali, kako se lahko nekaj uporabi, da ne bo šlo v pokoj ali celo na smetišče.

Maks Simončič

zbor zapel nekaj pesmi. Kosilo so Goričani imeli v Tinjah. Tam so si koroški Slovenci zgradili lep dom duhovnih vaj, ki služi za vsakovrstne duhovne potrebe in tečaje. V domu vodijo gospodinjstvo šolske sestre, rektor je pa mladi in agilni g. Kopajnič. Tu so nas toplo sprejeli, prisrčno pozdravili, a tudi odkrili svojo bolečino, ki se ji pravi ponemčevanje in zapostavljanje. O da, slovenska Koroška je že ena sama velika rana, kjer trgajo košček za koščkom, da ga pogoltnejo v nemškutarstvu. In to se dela z vsemi žegnati demokracije, dobrega sosedstva in pokoncilskega duha. Ko se vozariš po dolinah južne Koroške, pa poslušaj, premissluješ, ugotavljaš, potem ti udarja v oči izraziteje kot kjer koli drugje, kako so besede eno, dejanja pa drugo.

Po kosilu in kratkem počitku je sledil obisk Gospe Svete, Celovca in St. Janža v Rožu, kjer nas je prijazno sprejel in napojil g. Jože Vošnjak, ki je sicer bil z nami že pri kosilu.

Tako je prišla ura za kulturni nastop v St. Jakobu. Tam so si pri starem župnišču zgradili nov mladinski dom z dvorano, ki je zračna, lepa in okusna. Služi za cerkvene in kulturne namene, saj imajo v njej ob nedeljah tudi po eno mašo, ker je farna cerkev visoko na griču, da je posebno za starejše težko dostopna. Občinstvo je napolnilo dvorano, čeprav poletni čas ni kaj primeren za kulturne nastope. Prišli so med drugimi dr. Inzko z gospi, ki sta bila zmeraj velika prijatelja nas Goričanov, potem razni duhovniki, med njimi g. Vinko Zaletel, ki je pustil novomnoško slavo, da je mogel priti v St. Jakob, in g. Vošnjak. Kulturni program je začel mešani zbor Lojze Bratuž pod vodstvom prof. Stanka Jeričija. Zbor je za to priložnost izbral narodne in po narodih prirejane pesmi. Izvajal jih je brezhibno in tako žel veliko priznanje. Med nastopom tega zbora je goste pozdravil v imenu Krščanske kulturne zveze njen podpredsednik g. Mihor Maks, na pozdrave je pa odgovoril predsednik ZSKP iz Gorice dr. Humar. Oba sta poudarila vezi, ki vežejo goriške in koroške Slovence ter izrazila željo po sličnih kulturnih srečanjih.

Za mešanim zborom je nastopil glasbeni ansambel Mi-Ni-Pe, ki je s solistom Natkom zabaval občinstvo s pestrim programom.

Sledila je folklorna skupina, ki je postavila na oder večje število narodnih plesov in plesnih figur ob spremljavi harmonikaša Petarina. Obe skupini sta navdušili; le število izvajanih točk je bilo nekoliko predolgo tudi zaradi pozne ure.

Kulturni nastop je zaključil moški zbor Mirko Filej pod vodstvom g. Zdravka Klanjščka. Tudi ta zbor je izbral živahne pesmi in upošteval v prvi vrsti naše primorske skladatelje. Saj tako je prav, če Primorci nastopamo na Koroškem. Zbor je po sodbji domačinov odlično zapel. Ob koncu se je v imenu domačega prosvetnega društva iz St. Jakoba zahvalil gostom njegov predsednik g. Miha Ambroz. Oba zbora sta nato za zaključek združeno zapela še "V Gorenjsko oziraj".

Ves program je trajal malo manj kot dve uri. Ker je bil perster, ni bil utrudljiv in je bilo zato razpoloženje ob prijateljskem srečanju v prostorih gospodinjstve šole ob večerji zelo prišrčno. Tu smo se posebej zahvalili Krščanski kulturni zvezi in njenemu tajniku g. Nužetu Tolmaierju za trud in skrb, ki sta ga imela z našim gostovanjem.

Zaradi legalne ure v Italiji je bila za nas kmalu polnoč in smo se morali posloviti od prijaznih gostiteljev, saj nas je čakal še povratek domov v Goričko.

K. G.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

V nedeljo, 27. julija 1969,

vsi rojaki in rojakinje na

SLOVENSKO LETOVIŠČE PRI BOLTONU

na

X. SLOVENSKI DAN

posvečen prvaku slovenske poezije

DR. FRANCETU PREŠERNU!

Ob 10. slovenskem dnevu

TORONTO, Ont. — Od prvih nekaj sto povojnih beguncev, ki so se nastanili v Torontu, je naša slovenska skupnost narasla že na več kot 10.000 duš. V velikem mestu kot je Toronto, se tako številu ljudi kaj hitro porazgubi med pisano množico mestnega prebivalstva, ki šteje več kot 2 milijona. V pehanju za vsakdanjim kruhom in v skrbi nega družine, se le tu in tam zbere skupaj v večjem številu, bodisi da je to k Telovski procesiji, na Katoliškem dnevu, ali pa na vsakoletnem Slovenskem dnevu, katerega prireja Društvo Slovencev Baraga s sodelovanjem drugih organizacij in posameznikov. Ob takih prilikah pregledamo naše vrste, prečeno življensko silo, ki je še v nas, in z zaupanjem gledamo v bodočnost našega slovenstva na tujem.

PROSIMO SPOROČITE!

Torontske naročnike lepo prosimo, da nam sporočijo novo spremenjeno številko svojega poštnega okoliša, da bodo list hitreje prejeli.

Vsem prav lep pozdrav!

Uprava
Ameriške Domovine

Letošnji Slovenski dan bo deli po številu. Kakor pretekli tako nam bo tudi letošnji znova obudil zavest, da smo Slovenci in da kljub različnim mišljenjem in različnim tolmačenjem naše slovenske problematike, vendar pripadamo eni in isti družini. Vsak od nas po svoje ljubi svojo rodno zemljo in narod, ki na tej zemlji biva. Vsi pa čutimo potrebo, da tej svoji ljubezni damo tudi zunanji izraz, četudi le v skromni obliki. Zato se v večjem številu udeležimo Slovenskega dne, tako da s svojo navzočnostjo potrdimo vsako leto znova, da je slovensko mislimo in čutimo in da nam bo naša domača beseda ostala zvesta spremljevalka do groba. Namen Slovenskega dne pa ni samo v tem, da nas opozarja na našo narodno pripadnost, temveč nam morajo posredovati vso bogato preteklost slovenskega naroda; vse od časa, ko so se naši predniki pričeli naselevati ob vznožju Julijskih Alp, ustvarili svojo državo Karantanijo in svobodno izbirali svoje kneze; od kmečkih puntov in bojev s Turki, od Brzijskih spomenikov do Primoža Trubarja, Jerneja Kopitarja, Cankarja in Prešerna. Slovenski dnevi nam morejo pomeniti Majsko deklaracijo in 29. oktober, smrt bana

ki urejuje svet in nebo od začetka začetkov.

Naše letovišče je tolikokrat blagoslovljeno po daritvi nedeljske svete maše. Zato je ljubo slovenskim družinam, ker vedo, da so njihovi otroci tam še pod posebnim božjim varstvom. Marijina kapelica je kot nekdanja vaška podružnica, naslonjena na rob hriba, skrita v zelenju — romantična v svoji preprosti lepoti, domača po cvetju in podobi. Vsako nedeljsko dopoldne prihajamo k njej čez mali leseni mostič k sveti daritvi in skupni molitvi. Nismo vedno v najlepših oblekah — neka posebna preprosta pobožnost pa ostaja z nami, prepričanje, da za slovenskega človeka ni nedelje brez obiska sv. maše.

Razumljivo je potem, zakaj so naše cerkvene slovesnosti tako številno obiskane. Dvakratni obisk Slovenskega letovišča je že skoraj nezapisano pravilo za vsakega pravega Slovence: — k Telovi procesiji, na Katoliški dan ali pa k praznovanju Slovenskega dne. Letošnji Katoliški dan sta naši župniji posvetili časti božjega služabnika škofa A. M. Slomška. Skupne pobožnosti in proslave pomagajo k uspešnejšemu delu za beatifikacijo naših svetniških kandidatov Slomška in Barage. Ob takih prilikah se počivi spomin in znanje o njunih delih za božjo slavo; skupna molitev in prošnja je močan klic k Bogu za vidna znamenja Cerkvi, s katerimi jih more ona proglasiti za svetnika. Katoliški dnevi so verska šola za našo mladino, kjer dojena tradicija slovenskih ljudi in sama aktivno sodeluje v popoldanskem programu. To ji bo v poznejših letih najdlje ostalo v spominu.

Pri sveti maši je č. g. Časl govoril o pomenu Slomškovega dne. Približal je vernikom škofovo podobo po življenjskih poročilih. K popoldanski proslavi se je zbralo še več ljudi. Spet je imel uvodno besedo voditelj dneva č. g. Časl. Iz zgodovinskih podatkov posnamemo, da je Slomšek bil prvi mariborski škof. Z novo škofijo je rešil vso Štajersko in Prekmurje za Slovenijo. Pomen njegovega dela je dalekosežen. Po svoji materi je podeloval dobro, plemenito srce, veselje do dela in pesmi, veselje do slovenskega jezika in domovine. To ljubezen je utisnil v vzgojo novih duhovnikov, v nove slovenske nedeljske šole, v nešteto knjig in molitvenikov za vse stanovne in vse starosti. Bil je izvrsten gospodar in diplomat, neutruden delavec na socialnem polju, pripeljal je v Slovenijo misijonarje-lazariste za duhovno obnovo slovenskega človeka. Njegov rek "Sveta vera bodi vam luč, materin jezik pa ključ do prave narodne omike" smo vpisali na slavalok ob mostiču, ga ovenčali z vencem in slovenskimi zastavami. Bilo je pravo slovensko popoldne.

Pevci obeh župnij so pod vodstvom g. Dušana Klemenčiča prepevali Slomškove pesmi, vmes so brneli glasovi Mladinskega zbora župnije Marije Pomagaj, ki ga vzgaja naš novi župnik č. g. Tone Zrnc. (Prejšnji gospod, č. g. Prebil je odšel na novo službeno mesto k Slovincem v Montrealu.) Sledile so ljubke deklamacije najmlajših, ki so jih naštevali oč. sestre Marije Pomočnice iz župnije Brezmadežne. Tri deklice in Ku-sov najmlajši so bili pravi biser prosilave. Mladinski orkester Ovrčakovih je solidno zaigral par harmoniziranih skladb. Torontske skavtjine so se postavile z domoljubno Slomškovo pesmijo. Potem je govoril g. Stane Pleško o Slomšku in njegovem delu za mladino. Prikazal je iz

reden Slomškov lik in sposobnosti, ki so ga vodile k uspehom. Delal je iz ljubezni do Boga, za duše in domovino. Slomšek je bil njegov ponižni služabnik. Znal se je približati ljudem. Bil je vztrajen in razgledan slovenski izobraženec; znal se je prilagoditi vsaki priliki in začetega dela ni potiskal v kot. Pri takem delu za Boga in bližnjega, ga je v dveh dneh srečala smrt 24. septembra 1862.

Simbolično smo zaključili proslavo z lepo pesmijo "Glejte, že sonce zahaja", ki jo je ob spremeljavi mešanega zbora v ritmičnem gibanju podala mladinska skupina folklorne družine "Nageli". Izrisali so v narodnih nošah tri črke "A. M. S.". Za svoje prizadevanje jih je občinstvo lepo s ploskanjem nagradilo. Za konec smo vsi skupaj zapeli priljubljeno pesem "Marija, skoz življenje" in se razšli po prijaznem počivališču. Zadaj v dolinici so v rahlem vetru plapolale slovenske zastave, v zelenih venci so počivale marjetice in spominjale domačih senožeti v juljskem soncu, pšeničnih polj v klasju in daljnih samotnih gozdov ob Savi pod gorami.

Anica Resnik

L. Ambrožič st.:

OBLJUBA DELA DOLG

LXXXII

Se je pač vse spremenilo na tem božjem svetu. Moja mama ni imela nikdar časa za kak kletpet. Kvečjemu v nedeljo popoldan kako uro. Mene in brate in sestre, s dokler nisem mogel sam hoditi, nesli v bližino njive, me položili v senco, sami pa šli na njivo plet, žet ali okopavat, kar je pač bilo treba. Če sem jokal, se niso nič preveč prizadevali, da bi me potolažili. Le to so gledali, da nisem bil preveč moker in ne lačen, pa so me pufotili čes, se bo že pomiril in zaspal, pa odšli na delo. Ko sem malo porastel in se toliko potegnili, da sem se videl iz plevla na njivi, so me že pognali v rozor, iz katerega sem moral nositi plevali ali pa sem moral vzeti cajno in vanjo pobirati kamenje in ga nositi na kraj, kamor so mi pokazali.

Večji od mene so že morali okopavati, pasti živino, in še marsikaj drugega ponarediti, kak mlajši je pa ležal na prostoru v senci, kot sem pred par leti ležal jaz in vsi starejši že prej in mlajši pozneje.

Mojim hčeram in sinovom se je že malo boljše godilo in sicer v glavnem zato, ker so imeli staro mamo, da so jih čuvali. Starejšim, ko so se že malo od tal potegnili, ni bilo treba preveč prijemati za trdo delo, ker jih je tudi šola veliko bolj obremenjevala kakor nas. Mi smo hodili dvakrat na teden v šolo, oni so pa že morali hoditi vsak dan. Zato smo jih prepuščali le bolj domačim nalogom in manj priganjali k delu. Pa vendar se pritožujejo, kako težko delo smo jim nalagali in za vsako reč pravijo, da so bili tepeni. Celo to mi trdijo, — ne vsi —, da smo zato šli od doma, ker je doma zmanjkalo grmovja, da bi šibe rezali za njihove "tazadnje". Mislim pa, da tega čisto resno ne mislijo...

Da, močno se je vse spremenilo. Pravijo, da je v starih časih morala imeti nevesta veliko do to ali grunt; pozneje le še zelenjadni vrt; danes je dovolj a-parat za odpiranje konzerv. Kaj pa bo za zdaj naprej? Ne vem? Morda kakih 90 pilul-tablet, za en mesec po tri na dan, da bo preskrbljeno vsaj za en mesec — hrano prihodnosti —. Kako se godi mojim vnukinjam in vnukom, pa bolje, da ne zapisem, da ne pridem v kako zamero ter ne

skalam miru v "dinastiji". O tem rajši molčim, le to naj povem, da me stalno skrbi in smilijo se mi, ker bodo veliko bolj občutili teže dneva, kot smo jo mi, ki jih čaka in jih bo začela obletavati skozi življenje, — ker je vse tako pomelhuženo —, ne tako utrjeno, kot smo bili mi in rodovi pred nami. Zato bodo morali delati hujšo pokoro, kot smo jo mi. O, da bi jim bilo prizanešeno —!

Ker je bilo že dosti pisanega, kako so nas Lahi zasedli in tudi sam sem že o tem kaj zapisal, sem pri tem pisanju to kar nekako preskočil. Pa vseeno bi rad povedal, kako čudno tesno me je stiskalo pri srecu, ko sem zaslišal bombardiranje Ljubljane in nato kroženje bombnikov po okoličih Ljubljane. Bilo je ravno proti koncu maše na Cvetno nedeljo zjutraj, ko so oni, ki so bili blizu vrta, zaslišali bombardiranje in brnenje letal. Odhajali so iz cerkve in drugim, ki radi bučnega orgel in pevcev tega niso slisali, dajali znamenja in kazali vsi razburjeni.

Kar hitro je zavalovila vsa cerkev in pritiskali smo proti vratom. Ko smo prišli na plano, so tisti bombniki, ki so že odvrgli breme, zelo nizko obkrožili Dobrovo, nato pa se vračali čez Gorenjsko in dalje. Od nekd se streljali nanje domači protiletalski topovi. Videlo se je veliko malih oblakov, a zadevali so v prazno precej proč od bombnikov. Najbrž niso bili pripravljeni na kaj takega.

Meni je bilo pri duši približno tako kot takrat pri Pijavi, ko sem zastopil municijsko skladišče, kjer sem bil na straži, in jo popihal po grmovju, ko so se pripeljali italijanski kapronijci-bombniki tik nad skladišče. Za odstranitev stražnega mesta je bila smrtna kazen brez sodbe. Pa sem mislil, če ostanim, bom umrl, in če zapustim mesto straže, bom tudi umrl, le morda pozneje; pa sem jo vžil po grmovju. Pa, kakor sem že opisal, odnesel sem jo in še danes sem tu. Tako sem se tudi tokrat odstranil od ljudi in poslopij in jo ubral v Kobudrovec v hosto in med drevje, ko je pojenjalo pokanje, pa proti domu. Takoj sem zasluhlil, da je to začetek strahot in stisk. Vendar si nisem predstavljal tolikega gorja, kot smo ga morali pozneje prenašati. Vse, kar pride, sem že v naprej namenil dušam in vcih, nje pa prosil, naj mi sprosijo od Njega, kar je najboljša zame in družino. Moram reči, da sem večkrat prav živo čutil njihovo pomoč, nekega zagovornika, nekoga, ki mi je stal ob strani v najtežjih slučajih.

Po tej Cvetni nedelji, v Velikem tednu, v začetku aprila 1941 je razpadla jugoslovanska vojska. Iz Dobrove so odšli vo-jaki 45. polka — povečini Gorenjci in nastala je tišina v mučnem pričakovanju, kaj se bo zgodilo. Bolj smo se s pogledi spraševali, kaj nas čaka, kot z vprašanji. Ozračje je postajalo težko. Pričakali smo Veliko soboto in gospodinje so pripravile velikonočna jedila za k blagoslovu. In ravno v tistem času, ko so se po vaseh blagoslavljala velikonočna jedila, so Lahi prišli do Viča-Ljubljane. Naslednji dan so laški časopisi pisali, da so vojne ladje priplule po reki Ljubljanici do trdnjave Vič in jo zavzele... Bila je žalostna ista Velika noč. Še pirhov niso nikjer sekali. Vse je bilo tiho.

V tednu po Veliki noči so prišli na Dobrovo prvi Lahi. Vojna je pripadala neki sanitetni koloni divizije Re. Bili so povečini iz krajev okoli Benetk. Tudi Furlani in še par Slovencev od neke iz Primorske je bilo vmes. Bili so veseli in prijazni in kar dobro smo se razumeli z njimi. Skoraj vsak dan so prijezdili do naše trgovine z malimi konji — do 40 jih je bilo navadno skupaj. Kupili so razne potrebščine, najraje pa žganje. Nič nadleže nam niso delali. No, če bo tako, smo si mislili, ne bo take sile, kot smo se je bali.

(Dalje sledi)

Keniji v Afriki se bližajo nemirni časi

NAIROBI, Ken. — Povod za ta je dal atentat na znanega kenijskega politika Mboya. Mboya je pripadal plemenu Luo, bi torej moral biti v opozicijski stranki, ki jo vodi Oginga Odinga in ki je usmerjena močno na levo. Njene simpatije do komunizma so dobro znane. Mboya je bil ponačelnik vladne stranke, v kateri ima večino plemu Kikuyu, ki mu pripada tudi Keniatta, predsednik republike. Keniatta in njegova stranka sta huda nasprotnika komunizma.

Zavratni atentat na Mboya še ni pojasnjen, to je pa dalo povod za nevarne politične čenče. V krogih vladne stranke se namreč uporno širijo glasovi, da je Mboya žrtev atentata, ki ga je organizirala "levica", to se pravi sedanja vladna opozicijska plemena Luo. Sliši se čudno, da bi bilo v atentat zapleteno plemeno Luo, saj je Mboya pripadal temu plemenu.

Opozicijska širi glasove, da je namreč Mboya dalo umoriti plemu Kikuyu, torej Mboyni strankarski pristaši! Opozicijska trdi, da se je plemu Kikuyu hotelo znebiti Mboya, ki bi bil po smrti predsednika Keniatta postal Keniattin naslednik. Tako bi vladna stranka in vlada prišla v roke politika, ki pripada plemenu Luo. Tega plemu Kikuyu ne bi moglo prenesti.

Vse to so govorice. Ker jih nihče ne skuša preiskati, dobivajo veljavo. To bo počasi ustvarilo še večji prepad med obema glavnima kenijskima plemenoma in spravilo obstoj republike v nevarnost.

Zato svetujejo Keniatti vsi njegovi razgledani prijatelji, naj postavi posebno nevtrarno komisijo, ki naj objektivno preišče, kdo in kaj tiči za atentatom na Mboya. Upajo da bo Keniatta kmalu uvedel preiskavo po taki komisiji.

Navada še zmeraj železna srajca

CLEVELAND, O. — To so dognali lastniki avtomatov za prodajanje cigaret. Zadnje tedne lahko opažamo močno propagando proti kajenju, vdrla je celo v televizijo. Poleg tega so lastniki avtomatov za prodajo cigaret 9. junija povišali ceno za paket cigaret na 45 centov.

Vsi so bili radovedni, kako se bo vse to odrazilo na nakup cigaret. Velika večina lastnikov 25.000 avtomatov, kar jih je v o-hajski državi, je pa ugotovila, da je nakup cigaret popustil za 25% le prve tedne, danes je pa že na stari višini. Tovarne cigarete bodo torej lahko računalne na dosedanjo proizvodnjo.

CLEVELAND, O.

Ženske dobijo delo

Delo za žensko
Iščemo pomoč za nočno čiščenje, 30 ur tedensko.

MAIN LINE CLEVELAND
1260 E. 38 St.
Kličite za sestanek Miss Martins
391-1800, Ext. 213.

Moški dobijo delo

OSKRBNIK
Kličite ali oglašite se pri
COLLINWOOD
SLOVENIAN HOME
15810 Holmes Ave. 681-9675
(138)

Oporišče za sovjetske podmornice na Kubi?

WASHINGTON, D.C. — Po veljstvo vojne mornarice ZDA proučuje možnosti gradnje sovjetskega pomorskega oporišča na Kubi, ki naj bi služilo v glavnem sovjetskimi podmornicami "Y", katerih vsaka je oborožena s 16 raketami.

Rusi imajo sedaj pet takih podmornic, toda še nobena ni odpulila iz ruskih domačih vod. Kadar bodo odpule, pričakujejo, da jih bo oskrbovala posebna matična ladja iz oporišča na Kubi. Ladja bo imela vso oskrbo in seveda tudi dodatne rakete z atomskimi glavami.

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

Išče se

neopremljeno stanovanje z eno ali dvema spalnicama, v okolici Grovewood Ave. Kličite 361-6016.

(140)

Kupimo rabljene predmete
Stare mize, stole, posodo, vaze, okvire slik, omare za posodo, in razne druge starinske predmete. Za najboljšo ceno kličite: 946-3072.

(140)

Stanovanje iščem

Iščem 4-sobno neopremljeno stanovanje z garažo v okolici Sv. Vida. Kličite: 361-7887.

(140)

V najem

Oddamo 4 sobe v najem. Kličite HE 1--0160.

(138)

Lastnik prodaja

Cisto enodružinsko 5-sobno hišo, znotraj vsa prebarvana, novi plinski furnez in vodni grelec, blizu šole sv. Vida. Kličite FA 1-9317 ali FA 1-3204.

(138)

Hiša naprodaj

Na E. 77 St. blizu St. Clair Ave., enostanovanjska, 7 sob, 1½ kopalnice, vsa podkletena, garaža, z nekaj pohištva vred za \$5.900. Kličite po 4. pop. YE 2-2970.

(141)

V najem

5-sobno, pravkar prebarvano stanovanje, se odda na 1043 E. 70 St. Oglašite se osebno.

(141)

V najem

Oddamo 4 sobe, zgoraj, na 1235 Addison Rd. Nič otrok. Oglašite se med 5. in 8. uro zvečer.

(139)

Peč naprodaj

Prodajam električno peč v dobrem stanju. Dajte ponudbo. Kličite 382-5081.

(140)

Hiša naprodaj

Enajst sob, z garaži, do \$200 dohodka mesečno. Se prodaja jako poceni radi starosti na 16005 Parkgrove Ave. Kličite WH 3-1781.

(139)

V najem

pet sob in kopalnica, zgoraj na Addison Rd. severno od St. Clair Ave. Kličite AN 1-1070.

(141)

POZOR

Kadar nameravate kupiti ali prodati vašo hišo, lot, prazno zemljo ali farmo, kličite nas. Točna postrežba

JOHN KNIFIC REALTY
481-9980 820 E. 185 St.
(Tues.x)

Naprodaj

Hiša za dve družini 4-4, v jako dobrem stanju, čista, zmerena cena na 15611 School Ave. Kličite 541-7011.

(11,14,17,22,24 jul)

Lastnik prodaja

Dve hiši na enem lotu, v zelo dobrem stanju, v fari sv. Vida. Mesečni dohodek \$250. Naprodaj zaradi bolezni. Kličite 431-6631.

(Tu. Fr.x)

Hiša naprodaj

Lastnik prodaja dvodružinsko hišo 4-4, 2 kopalnici, 2 garaži, v dobrem stanju, na Norwood Rd. Kličite 431-8652.

POSLUŠAJTE SLOVENSKE PLOŠČE

VSAKO SOBOTO OB 2 POPOLDNE NA CHIN-FM 101, TORONTO. ODDAJA "ZELELI STE-POSLUŠAJTE" VAM PRINAŠA CENTRAL NEWS, NAJVEČJI DISTRIBUTOR ZA PLOŠČE, KNJIGE IN CASOPISE V KANADI. Za informacije pišite na

CENTRAL NEWS & VARIETY
256 Augusta Avenue
Toronto 2B, Canada Telefon: 924-5370

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

Mogočni lok je stal pokonci, strelca je sedela na tetivi, mišice na desnici so se vzvalovile, srce mu je plalo, da se je tresel jermen na prsih, ki je nosil tul. Težko oborožene čete so bile že pod njim. Lahko bi bil sprožil, ali oko mu je iskalo Hilbudija, iskalo ga je in zasledilo. Na ovinku se prikaže prvi jezdec v lepem oklepu s šlemom na hrbtu. Za njim jezdijo drugi po dva in dva.

Poveljnik! Hilbudij! Sam jezdi, brezskrbno in zamišljeno. Vedno bolj se bliža Iztoku. Še petdesetkrat stopi konj, vojskovodja bo pod njim.

Iztok prime trdnje za lok, tetiva se prične napenjati, lok se krivi — še deset korakov.

Iztok se dviga izza vej, lok je upognjen do skrajnosti. Drink, tetiva je zapela, po zraku je zasila strelca, spodaj pa je kriknil s strašanskim glasom Hilbudij "Kyrie eleison!", zakrilil z rokami po zraku, segel k sencu, kjer je tičala ost, pa omahnil in padel s konja. V tistem trenutku je zažvižgalo in zasumelo v bregu, oblak strelce se je utrgal in posul Bizantince. Razlegel se je krik, da je vztrepetala gora, Hilbudijevi vojaki so padali in z divjim krikom pulil strelce iz ran. Ali hipoma je bilo zmešnjave konec. Stotniki so velevali, vojska se je strnila, štiti so se nagnili kot streha nad četo, strelce so pokale in odletavale od bronastih nabuhov na ščitih. Kakor snežni plug se je obrnila

vojska, vsa pokrita s štiti, in nastavila svoj rilec proti napadalcem, pa navalila vkreber. Pračarji in lokostrelci so se usuli čez potok na nasprotni breg; cepali so in padali, ker so strelce predirale lahke oklepke, ali drečili so se v hrib, da bi vrnili od onod napadalcem s svinčenim želodom. Prvi štiti so bili že blizu, dvajset korakov pod Iztokom, nobena strelca se ni več prijala, svinec je deževal od nasprotnega brega; marsikateri mladeč je kriknil, lok mu je padel iz roke, sam se je zgrudil in zakotalil po bregu. Iztok je izprevidel, da morajo bežati. Ali tedaj zabučje divji rogovi na nasprotni strani.

"Krok," pomislil Iztok. Svinčeni dež je hipoma ponehal razleglo se je rjovenje in kriki, truš in ropot. Krok je kakor divji merjasec navalil z brega na pračarje in lokostrelce. Klin Bizantincev, ki je prodiral proti Iztoku, se je ustavil; spoznali so, da so obkoljeni. Krokova divja drhal se je spopadla z lahko oboroženimi, nastal je svitek, klobčiči človeških trupel so se kotatili po brdu, klali, grizli in bodli drug drugega, na dnu v potoku so se premetavali in davili, voda je rdela od krvi. Bizantinci so zatrobili, trobente so

velevale umik. Vsa stisnjena se je težko oborožena četa obrnila — nad njo streha ščitov — in zbežala v dolino. A tam so se že prikazale mogočne postavbe Svarunove čete. Kopja so sviščala po zraku in vrtala luknje v železno streho ščitov. Začel se je boj moža proti možu. Sekire so treskale po ščitih in jih klale, meči so se pomakali v kri in bliskovito švigali po telesih Slovenov. Vsa dolga dolina je bila zamotana veriga besnečih vojakov, ki so se z grozno silo bili in klali. V sredo te gneče je pribesnel Radogost. Kiji so se dvigali in strašno telebali po bronastih šlemih. Bil je hrup in krik, vzdih in rjovenje, žvenket mečev, truš lomečih se kopij.

Iztok je planil s strelci naprej po bregu. Konjica se je pravkar utrgala izmed gneče in hotela bežati. Posuli so konje s strelci, da so se grudili pod jezdec. Mladci pa so planili z nožmi za njimi, glava za glavo je padla pod urnim mečem izbornih konjnikov, ali čez mrliče so tiščali drugi, podrli Bizantince ra tla in jih zadušili s težo svojih trupel.

Noč je legla na zemljo. Po travi so tekale kaluže krvi, vzdihli so ječali do neba. Sloveni pa so peli divje davorije, da je donelo pod jasno svobodno nebo.

SESTO POGLAVJE

Zmagovalci so zapalili ognje in se zbrali v velikih tolpah okrog njih. Z ogorki so iztikali potem po dolini in iskali svojcev, katerih so pogrešali.

Morana je strašno gospodarila. Potok se je na več krajih zaježil, toliko mrličev je ležalo v njem. Še mrtvi so se davili, stiskali nože v rokah, tiščali v zobeh kose človeškega mesa, ki so jih odtrgali, ko so se bili zagrizli v sovražnika. Kroka so dobili v jarku, krog njega deset poklanih pračarjev. Eden je ležal na njem, v njegovem srcu je tičal Krokov nož. Velika žalost je obšla Svaruna, ko so prinesli na smrt ranjenega Radogosta. Preko prsi mu je zevala dolga rana, dvakrat je še dihal pri ognju in ugasnil. Bil je najslovitejši starešina Antov.

Sloveni so zmagali, pa plačali zmago s potoki krvi. Zakaj Hilbudijevi vojaki so se besno borili, bili so dobro oboroženi in zavarovani. Zlomila jih je samo mogočna sila Slovenov, sicer bi si bili presekali pot skozi čete in ušli.

"Vsi Bizantinci so padli!" Tako so sodili četniki in starešine. Svarun ni verjel. Trikrat je imel presekane oklep iz konjskega roga, zmučen je bil, pa ni miroval. Obhodil je vse mrliče, štel Bizantince in zmagalce.

"Več jih je bilo, Hilbudij ima močnejšo vojsko! V taboru jih je pustil, če ne, so ubežali." Zato ljudem ni dal pokoja.

V gradšču so že zvedeli za zmago in hitro poslali številno konjo, da bi povežali ranjenec nanje in jih prinesli domov. Svarun je odbral dvajset dobro oboroženih vojščakov, jim ukazal na konje in jih še v noči pognal čez ravan proti mostu.

Arhar, podpredsednik John Milakovich, slov. podpredsednik John Ovesnik, zapisnikar Ken Tomcsik, slov. zapisnikar Anton Kosir, ml. tajnik Joseph Hočvar 1172 Addison Rd., blagajnik Anton Oblak. — Skupno sv. obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu pri 8.00 sv. maši. — Seja se vrši po sv. maši v cerkveni dvorani.

DRUŠTVO NAJSV. IMENA PRI MARIJI VNEBOVZETI

Duhovni vodja Rev. Viktor Tomc; predsednik Jack Simenc, 799 East 159 St.; I. podpredsednik Frank Hudak; II. podpredsednik in slovenski dopisnik Zdravko Novak, koresp. tajnik Steve Bolčević, 650 E. 160 St.; tel. 681-2792; zapisnikar Louis Koenig; blagajnik Michael Turpack, 2351 Green Road; načelnik bol. oskrbe Frank Sluga, 1192 E. 176 St., tel. KE 1-8622; njegov pomočnik Art Eberman, dopisnik v angl. Henry Skerbec, maršala Joseph Sajevec in Rocco La Penta; načelnik programov John Buchanan. — Skupno sv. obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu pri osmi maši, po maši sestanek v šolski dvorani.

Pevska društva

GLASBENA MATICA

Predsednik Mrs. June Price, prva podpreds. Miss Ivanka Majer, druga podpreds. Mrs. Marie Shaver, tajnica Miss Josephine Mistic, 1111 E. 72 St., HE 1-1837, blagajničarka Miss Jo Ann Stwan; nadzorniki: Mrs. Josephine Bradach, Miss Marie Albu, Mrs. Mollie Frank, namestnik Mrs. Eileen Ivancic. Garderoba: Mary Batis, Marie Shaver. Glasbeni arhiv: Mollie Frank, Mrs. Marie Babbitt, Mrs. Olga Klancher. Mojster odra John Perencevic. — Pevske vaje se vrše vsak četrtek ob 8. uri zvečer. V SND. soba št. 2.

PEVSKI ZBOR SLOVAN

Predsednik Joseph Durjaka, podpredsednik Frank Ivancić, tajnik in blagajnik Stanley Pockar, 22380 Edgely Dr., 732-8662; zapisnikar Rudolf Ivancic. Nadzor. odbor: John

Poznik Jr., John Globokar, John Turek, Arhivar Joseph Penko. Pevske vaje so vsak tork ob 8 zvečer v Domu na Recher Ave. Pevski zbor Slovan apelira na vse rojake, ki jih veseli petje, da se pridružijo zboru. Seje se vršijo vsake 3 mesece na drugi ponedeljek v mesecu.

PEVSKI ZBOR KOROTAN

Predsednik Franc Kovačič, podpredsednik Slavka Zitnik, tajnica Mary Sekne, 1144 Norwood Rd., blagajnik Frank Lovsin. Odborniki: Rudi Lekšan, Mary Blatnik, Tone Adamič, Mira Kosem. Nadzorniki: Franc Sever in Lojze Mohar. Pevovodja in. Franček Gorenšek. Vaje so ob sobotah ob 6.30 zvečer, v zimskem času pa ob nedeljah ob 1.30 popoldne v S.N.D. na St. Clair Ave., soba št. 2. Naslov: Pevski zbor Korotan, 1144 Norwood Rd., Cleveland, Ohio 44103.

PEVSKI ZBOR JADRAN

Predsednik Leo Wolf, podpreds. Lou Smrdel, tajnik-blagajnik F. J. Bittenc, 2004 Nelwood Rd., East Cleveland 12, O., LI 1-2102. Zapisnikarica Mary Rose Tomcsik. Nadzorni odbor: Betty Rotar, Mary Dolsak, Clarence Ruper. Glasbeni odbor: Angie Zabjek, Pete Tomcsik, Tony Primc. Arhivarki: Mary Pecjak, Dolores Kaferle. Veselični odbor: Stefi Tolar, Angie Zabjek, Jennie Primc, Mary Dolsak, Tony Kolenc. Pevovodji: Reginald Resnik, Vlad. Malekar. Pevske vaje vsako sredo ob 8. uri v SDD na Waterloo Rd.

PEVSKI ZBOR TRIGLAV

Predsednik Jack Jesenko, podpredsednik John Culkar, tajnica in blagajničarka Margaret Loucka, 3540 W. 63 St., WO 1-5222; zapisnikarica in poročevalka Anna Jesenko, nadzornika Ella Samanich in

Dramatska društva

DRAMATSKO DRUŠTVO LILIJA

Predsednik Lojze Mohar, podpredsednik August Dragar, tajnik France Hren, 21101 N. Vine Ave., Euclid, Ohio 44119, tel. 531-6196, blagajničarka Urška Štepec, zapisnikarica Marinka Hočvar, odel. Slavko Štepec, France Jenko in France Dolinar; za program Ivan Jakomin, Zdenka Zakrajšek, Ivan Hauptman, Stane Gerdin, Marinka Hočvar, Srečko Gaser in Miro Odar; arhivar Srečko Gaser; bera France Kastigar in Anton Medved; reditelji Peter Trpin, France Stanonik in Lojze Zupančič; knjižničar France Jenko; za šport Miro Celestina; nadzorniki Milan Zajec, Jože Ferra in Franček Urkanar. Clanski sestanki prvi ponedeljek v mesecu ob osmih zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

DRAMSKO DRUŠTVO "NAŠA ZVEZDA"

Uradniki za leto 1969-70: Predsednik Frank Kokal, podpredsednik Louis Modic, tajnica in blagajničarka Mary Ulyan, 135 Chestnut Lane, Apt. 103, Richmond Heights, Ohio 44143, tel. 261-6409, zapisnikarica Frances Modic. Nadzorni odbor: Louis Stavanja, Ed Leskovec, Jennie Hrvatin. Seje se vrše vsak drugi četrtek v mesecu ob 8. uri zvečer v Slovenskem društvenem domu, 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St.

431-2088

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road

531-1235

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLSKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLSKA PODPORNIA ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino;
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME .....
NASLOV .....
MESTO .....
DRŽAVA ..... CODE .....

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov: .....

Moj novi naslov: .....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

PIZZA rest. — Fox Valley
Doing excl. bus. incl. 3 rm. apt.
Solid lease avail. \$7,800.
892-8427

SNACK shop — Good bus.

Must sell. Illness.
5631 W. 63rd St.
Phone 767-9776

Pizza — Restaurant — By Owner.
Well Est. No. West sub. loc. Seating
cap. 68. Priced for quick sale.

CL 5-4697 and 966-1727

GIFT SHOP

Busy Central area with prime
traffic. By Owner.
PH. 642-1986 or 642-8682

REAL ESTATE FOR SALE

Vic 63rd & Western—Owner
6 rm. 3 bdrm. cer. tile bath. mod.
kitch. encl. knotty pine perch. gas
hot wt. heat. 2 c./gar. Extras. Newly
Decorated. \$19,900.
776-1999

MT. HOME, ARKANSAS. Owner
3 yr. ranch — vinyl siding. Cor. lot
nr. bus. dist. 6 rm. 2 bdrm. att. gar.
\$16,000. (312) 687-2327

MALE HELP

McLOUTH STEEL CORPORATION NEEDS

GENERAL LABORERS

CONSIDER THE FOLLOWING:

1. Company paid medical and hospitalization plan.
2. Company paid life insurance.
3. Company vacation and savings plan.
4. Company retirement plan.
5. Seven paid holidays.
6. A growing corporation.

WRITE, WIRE OR APPLY IN PERSON

Monday through Friday, 8 a.m. to 4 p.m. Located on
West Jefferson near King Road, Trenton, Mich.
Suburb of Detroit, Mich.

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

The Maccabees

CARNIOLA HIVE NO. 493 T. M.

Commander Pauline Debevec
Hon. Lt. Commander Pauline
Stampfel, Recording Secretary
Frances Tavcar, Record-Keeper and
Sick-Benefit Sec. Josephine Stwan,
1016 E. 72 St., Cleveland, O. 44103,
Phone: 361-0563. Auditors Frances
Tavcar, Chairman, Mary Kolegar,
Caroline Koncilja. Representatives for
the Club of Association of the

Društva Najsv. Imena

DRUŠTVO NAJSVETEJŠEGA IMENA FARE SV. VIDA

Duhovni vodja Reverend Arthur
Zanutič, predsednik Edward F.

S.N.H.: Frances Tavcar, Josephine
Stwan. Representative for the
Conference of S.N.H.: Frances Tavcar.
Regular meetings are held the first
Wednesday of every month at 7 p.m.
in room #1 of the Slovenian Na-
tional Home, 6417 St. Clair Ave.
Dues will be collected by the Rec-
ord-Keeper on meeting nights ONL.
from 6:30 to 7 p.m.

CARNIOLA TENT NO. 1288

THE MACCABEES
Častni predsednik Thomas Milnar
predsednik Joseph Babnik, pod-
predsednik Louis Dular, tajnik John
Tavcar, 903 E. 73 St., blagajnik
Louis Pike, zapisnikar Anton Zu-
pan. — Nadzorniki: Anton Zupan,
Carl Stwan, Louis Dular, Frank
Majer, Chapl. Jos Drobnick, Sgt.-at-
Arms John Sustar, F.M. of G. Joseph
Moze, S.M. of G. Leo Kolegar. Redi-
telj Jacob Subel. — Društvene
seje vsako četrto nedeljo ob 9:30
dop. v Slovenskem narodnem domu
(stara poslopje), soba št. 1, spodaj.
Urad zgoraj in uradne ure so vsako
soboto od 2:30 do 5. ure popoldne.

Oltnarna društva

OLTARNO DRUŠTVO FARE SV. VIDA

Duhovni vodja Msgr. Louis B.
Baznik; predsednica Mary Marinko,
podpredsednica Mary Zorenc, taj-
nica in blagajničarka Mary Oto-
nicar, 1110 E. 66 St., tel. HE 1-6933,
zapisnikarica Mary Farčnik; redi-
teljica Anna Marinek. Nadzorniki:
Dorothy Strniša, Jennie Femec. —
Seje so vsako prvo nedeljo v mesecu
ob 1:30 popoldne v šoli sv. Vida.

OLTARNO DRUŠTVO FARE MARIJE VNEBOVZETE

Duhovni vodja Rev. Viktor Tomc;
preds. Veronica Gerich; podpreds.
Dorothy Curk; tajnica in blagajni-
čarka Ivanka Kete, 15709 Saranac
Road, 681-0813; zapisnikarica Mary
Strancar. Nadzornice: Ivanka To-
minc, Ana Nemec, Ana Tomšič. —
Skupno sv. obhajilo vsako prvo ne-
deljo v mesecu pri 8. maši, isti dan
popoldne ob 1:30 uri molitvena ura;
po blagoslovu pa seja v cerkveni
dvorani.

DR. SV. REŠNJEGA TELESA

Ustanovitelj Rt. Rev. Msgr. John
J. Oman, duh. vodja Rev. Joseph
Varga, predsednica Mrs. Frances
Lindič, 3544 E. 80 St. 441-0941, pod-
predsednica Agnes Russ, tajnica in
blagajničarka Mrs. Frances Zim-
merman, 3546 E. 80 St. tel. 641-
1155 zapisnikarica Mrs. Josephine
Hočvar; nadzornice: Mrs. Mary
Garden, Mrs. Helen Mirtel in
Mrs. Angela Stražar. Skupno
obhajilo je vsako prvo nedeljo v
mesecu pri maši ob 8:00, popoldne
ob 2:00 isti dan pa molitvena ura.
Seje so vsak tretji mesec in po
potrebi.

Društva Najsv. Imena

DRUŠTVO NAJSVETEJŠEGA IMENA FARE SV. VIDA

Duhovni vodja Reverend Arthur
Zanutič, predsednik Edward F.